

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 106465

Crèdits: 6

Caràcter: FORMACIÓ OPTATIVA (OT)

Matèria: LLENGUATGES, DADES, PRODUCCIÓ I POST-PRODUCCIÓ

Curs: QUART

Semestre: PRIMER

Equip docent: Francesc Morera

Hores de dedicació: 150h

Hores lectives: 108h

Hores autònomes: 42h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria està constituïda per deu assignatures optatives de caràcter teòric-pràctic i específic. En aquestes assignatures, es treballarà des de l'àmbit dels llenguatges per consolidar i dirigir les capacitats de construcció, transformació i interacció; de presentació, representació i acció; de comunicació, processament i post producció. L'objectiu és consolidar les competències de l'aprenentatge en les diferents fases d'un procés d'investigació teòric-pràctica, gestionar amb plena autonomia les estratègies de creació i realització, i poder utilitzar aquestes estructures per produir propostes -com per exemple el TFG on la formalització i el posicionament estiguin plenament integrats i tinguin plena solvència.

Cal destacar que els recorreguts per aquestes assignatures són de lliure elecció i els itineraris estan oberts tant a circulacions internes híbrides com a traçats monogràfics especialitzats, en funció de les necessitats de cada alumne.

LABORATORI DE MATÈRIA

LABORATORI D'ACCIÓ 1.

LABORATORI DE MITJANS 1.

LABORATORI DE CONSTRUCCIÓ.

LABORATORI DE MATÈRIA I CONSTRUCCIÓ 1.

LABORATORI D'ACCIÓ 2.

LABORATORI DE MITJANS 2.

LABORATORI DE MATÈRIA I CONSTRUCCIÓ 2.

LABORATORI D'ACCIÓ 2.

LABORATORI DE MITJANS 3.

LABORATORI DE MITJANS 1.

Assignatura de caràcter optatiu que forma part de la matèria "Llenguatges, dades, producció i post-producció" del 1r semestre de 4rt curs. És una assignatura teòrica-pràctica que complementa el taller específic de la Menció de Comunicació i Narració Visual.

OBJECTIUS

Generals:

- Assolir la gestió eficient dels elements visuals en la formació del discurs visual.
- Entendre els mitjans i les seves característiques per una bona comunicació.

Específics

- Copsar les forces visuals que actuen en un enunciat.
- Utilitzar la tipografia adient per optimitzar el missatge.
- Comprendre les característiques del llenguatge visual com a sistema d'expressió.
- Valorar el canal per emetre els missatges de manera correcta.

COMPETÈNCIES

E07. Aplicar les tècniques i les tecnologies adequades en funció del treball que es realitza en el camp de les arts i/o els dissenys.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.

T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.

T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.

T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.

T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENTATGE

RA1 (E07.15). Construir, mitjançant elements icònics, formes de representació simbòliques de caràcter informatiu, així com d'identificació personal i corporativa.

RA2 (E07.16). Generar diversos tipus de format i de suport per a publicacions (informatives, divulgatives, publicitàries i narratives de ficció, etc.) dirigides tant a la producció analògica com a la difusió en xarxa.

RA3 (E07.17). Ordenar el contingut de les publicacions per mitjà de la diagramació, de la jerarquització de continguts i de l'equilibri entre el text i la imatge gràfica.

RA4 (E07.18). Determinar la relació entre la proposta i les pautes de receptivitat i usabilitat per part del públic destinatari.

RA5 (E07.19). Identificar els sistemes de reproducció, preparar els materials adequats per als seus requeriments tècnics i supervisar el procés de producció.

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.

T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.

T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.

T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.

T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.

T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.

T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.

T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.

T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

ARQUITECTURA GRÀFICA

- Imgotips, logotips i marques. Comercials i institucionals. Tipologies.
- Construcció gràfica i estructura. Anàlisi i composició.
- Pictogrames. Línia gràfica i construcció. Estructures reticulars i orgàniques.
- Producte editorial. Estructura de la pàgina. Llibre, revista, fullet.
- Retícula. Anàlisi i composició.
- Text. Jerarquia, composició i estil.
- Imatge. Tipus. Funció i tecnologia.
- Entorn web. Pantalles. Versatilitat de la presentació de pàgina.
- Gestió de la producció en processos d'edició
- Projecte de disseny - Control de qualitat
- Preimpresió
- Color. Preparació d'arxius. Resolució
- Tècniques d'impressió industrials
- Acabats

TIPOGRAFIA

- Morfologia de la lletra
- Coneixement i selecció de tipus. Denotació
- Jerarquització. L'organització del missatge tipogràfic
- Composició
- Tipografia per a pantalla
- Tipografia expressiva
- Eines i de materials per al treball amb tipografia
- Història i cultura tipogràfica
- Construcció gràfica i estructura. Anàlisi i composició.
- Tipografia en moviment
- Senyalització i tipografia de gran format
- Tipografia en entorn web. Pantalles. Versatilitat de la presentació de pàgina.

LLENGUATGE VISUAL

- Semiòtica

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

- Text/Imatge
- Gestalt
- Esquemàtica. Infografia.
- Retòrica visual

MITJANS

- Teories de la comunicació
- Mitjans de masses
- XXSS
- Prosumer
- Narració. Storytelling.

METODOLOGIA

A partir dels continguts i objectius de l'assignatura, es treballa en un model que posa a l'alumne al centre de l'ensenyament. En l'aula, lloc necessari per compartir coneixements i experiències, de les sis hores que té destinades l'assignatura, en la primera hora el professor exposarà continguts teòrics ajudat per projeccions audiovisuals i exemples físics quan sigui possible.

Els continguts mostrats seran complementaris a l'exposició oral i responen a un guió que faciliti el seu seguiment. Les quatre hores que resten, el professor proposarà exercicis que l'alumnat haurà de realitzar a l'aula, amb la supervisió del professor i correran transversalment a les sessions; per tant, el treball autònom de l'alumne fora de l'escola és necessari i es preveu com un desenvolupament de la seva capacitat de trobar elements de consulta, per tal de preparar la següent sessió i implementar una dinàmica responsable per projectar.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 150h

Hores activitats dirigides: 36h (24%)

Hores activitats supervisades: 72h (48%)

Hores aprenentatge autònom: 42h (28%)

Hores activitats d'avaluació: 6h (4%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.

Descripció: Classes centrades en l'exposició de continguts teòrics i en la presentació d'activitats, exercicis i projectes que l'estudiant desenvoluparà a l'aula o fora d'ella. Introducció de continguts conceptuals en el seguiment individual de l'alumne i en les avaluacions col·lectives.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne.

Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Descripció: Els treballs es portaran a terme de manera personal, i es desenvoluparan a classe. Es farà un seguiment i assessorament a l'aula/taller pel desenvolupament i la resolució dels exercicis pautats i dels projectes.

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.

Descripció: Cerca de documentació bibliogràfica, visual, audiovisual i gràfica, prèvia a l'elaboració de les propostes.

Estudi teòric i pràctic: aplicació, interpretació i reelaboració de la informació.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.

Descripció: Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general en les diferents fases d'aquesta.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

La nota final de l'assignatura serà la mitjana ponderada dels treballs presentats en l'assignatura. Es tindrà en consideració l'evolució en l'aprenentatge de l'estudiant. El contingut i la nota de cada treball s'especificarà a l'enunciat corresponent.

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (45%)

Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (45%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

En relació a les competències i continguts del curs

Seguiment continu a l'aula/taller. 30 % de la nota

Avaluació dels treballs pautats. 60 % de la nota

Valoració de la participació i implicació en els debats i la dinàmica del curs. 10 % de la nota

BIBLIOGRAFIA

AICHER, OTL. *Tipografia*. Campgràfic Editors, SL València, 2004.

AMBROSE, GAVIN; HARRIS, PAUL (2010) *Diccionario visual de tipografía*. Barcelona: Index Book.

BANN, DAVID (2008) *Actualidad en la producción de artes gráficas*. Barcelona: Blume.

BLASCO, LAIA (2011) *Sobreimpresión. De la pantalla al papel y viceversa*. Barcelona: IndexBook.

BRINGHURST, ROBERT. *The Elements of Typographic Style*. Hartley & Marks, Publ. Vancouver (CAN), 2005.

DAVIS, GRAHAM (2007) *Las herramientas del diseñador. 500 retículas y hojas de estilo*. Barcelona: IndexBook.

GONZÁLEZ SOLAS, JAVIER (2004) *Identidad Visual Corporativa. La imagen de nuestro tiempo*. Madrid: Síntesis.

JARDÍ, ENRIC (2007) *Veintidós consejos sobre tipografía (que algunos diseñadores jamás revelarían) y veintidós cosas que nunca debes hacer con las letras (que algunos tipógrafos nunca te dirán)*. Barcelona: Actar.

JOHANSSON, KAJ; LUNDBERG, PETER; RYBERG, ROBERT (2004) *Manual de producción gráfica. Recetas*. Barcelona: Gustavo Gili.

KANE, JOHN (2012) *Manual de tipografía*. Barcelona: Gustavo Gili.

KLANTEN, ROBERT; MISCHLER, MIKA; BILZ, SILJA (2008) *El pequeño sabelotodo. Sentido común para diseñadores*. Barcelona: Index Book.

MÜLLER-BROCKMANN, JOSEF (1982) *Sistemas de retículas. Un manual para diseñadores gráficos*. Barcelona: Gustavo Gili.

POZO PUÉRTOLAS, RAFAEL (2008) *Diseño y Producción Gráfica*. Barcelona: CPG.

PUJAGUT, JAUME; GARCÍA, SERGI B. (2010) *Desarrollo de un proyecto gráfico*. Barcelona: Index Book.

PUJOL, JOSEP M.; SOLÀ, JOAN (2011) *Ortotipografía. Manual de l'autor, l'editor i el dissenyador gràfic*. Barcelona: Educalia.

TONDREAU, BETH (2009) *Principios fundamentales de composición. 100 proyectos de diseño con retículas*. Barcelona: Blume.

UNGER, GERARD (2009) *¿Qué ocurre mientras lees? Tipografía y legibilidad*. Valencia: Campgràfic.

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant 18 setmanes, és a dir, una sessió de sis hores per setmana seguint la següent distribució:

Sessió 1

Presentació de l'assignatura. Reflexió a l'entorn de la primera activitat a desenvolupar in situ pels alumnes.

Sessió 2 a la 5
Arquitectura gràfica.

Sessió 6 a la 9
Tipografia.

Sessió 10 i 11
Llenguatge visual.

Sessió 14 i 15
Mitjans.

Addenda COVID-19

En previsió de que el curs 2021-2022 sorgeixi alguna incidència arran d'un possible rebrot del COVID-19 i l'autoritat sanitària restringeixi la presencialitat en la docència, el desplegament d'aquesta assignatura té previst altres mecanismes i canals de docència per acomplir les competències que se'n detallen en aquesta Guia Docent en la seva totalitat i els resultats d'aprenentatge que siguin factibles en aquesta excepcional situació.

En concret, s'han establert alternatives per les següents condicions:

-Alteració de la presència en espais concrets amb ràtios baixes (15-18 persones) o amb distàncies socials de precaució sanitària.

-Aplicació d'elements d'aprenentatge en remot en casos que hi pugui haver confinament selectiu o parcial.

-En el pitjor cas, que seria el confinament total en alguna franja temporal, hi ha prevista la continuïtat de la docència en línia.

Per tal d'assolir aquestes competències i resultats d'aprenentatge, és necessari que l'alumne/a disposi d'una connexió a Internet estable i un ordinador per connectar-se.